

5. A választás menete

Ahhoz, hogy egy szervezetben a választás az Alapszabálynak és a Választási Szabályzatnak megfelelően történjen meg, pontos menetet, ütemtervet kell betartani, követni.

Két fontos dokumentum, az Alapszabály és a Választási Szabályzat vezeti a szervezeteket a választások sikeres lebonyolításában. Sok segítséget nyújt a választás forgatókönyve is a levezető elnök számára. (Lásd: 7. fejezet, 2. sz. melléklet)

Jelöltállítás, jelölt

- A jelöltekre, jelöltállításra vonatkozóan a Választási Szabályzat 5./ pontja az irányadó.
- A jelöltek állítása a Jelölőbizottság felhívásának közzétételétől lehetséges.
- A jelölt jelentkezhet saját maga, illetve jelölhetik a tagtársak is, amennyiben kellő bizalmat élvez egy személy a szervezet tagságától.
- A jelöltnek a Jelölőbizottság által közzétett módon és formában kell jelentkeznie.
- Mások által benyújtott jelölést szintén a Jelölőbizottság által kért formában kell benyújtani.
- Átigazolt tag akkor választható meg helyi / megyei választás esetén, ha a választást megelőzően legalább 30 nappal kérte az átigazolását az új szervezetébe. Ellenkező esetben nem indulhat a választáson. (Alapszabály 9.7./ pont)
- A jelöltállítás során a szervezet kizárólag azokat a feltételeket alkalmazhatja, amelyeket a Választási Szabályzat 5./ és az Alapszabály tartalmaz.
- A jelöltek mindegyikének „Elfogadó nyilatkozat” (lásd: 7. fejezet, 11. sz. melléklet) kitöltése szükséges.
- A jelentkezéseket, jelöléseket a Jelölőbizottságnak kell eljuttatni ehhez az erre rendszeresített nyomtatványt lehet használni. (Lásd 7. fejezet, 4. sz. melléklet)

Titkos és nyílt szavazás

A szavazások rendjétől eltérni nem lehet, kivéve, ha a taggyűlés / megyei küldöttgyűlés / országos küldöttközgyűlés jelenlévő tagjai úgy döntenek, hogy a küldötteket is titkos szavazás útján választják meg.

- **Titkos szavazás:** (Alapszabály 22./ és 23./ pontjában felsorolt tisztségviselők esetében) szavazófülkében (elkerített részen) szavazócédulán, egyénileg, írásban történik a szavazás. A szavazócédulát szavazóládába kell bedobni. A szavazatokat a Szavazatszámoló Bizottság számolja meg, majd közli a levezető elnökkel az eredményt, aki ismerteti a jelen lévőkkel a szavazás eredményét. (Választási Szabályzat 35./)
- **Nyílt szavazás:** (küldöttek esetében) az ülésen jelen lévő tagok a szavazólap feltartásával egyszerre szavaznak. A szavazatokat a szavazatszámolók számolják meg, és az eredményt közlik a levezető elnökkel, aki azonnal ismerteti a szavazás eredményét a jelen lévőkkel. (Választási Szabályzat 36./)
- **Elnök:** titkos szavazással
- **Elnökségi tagok:** titkos szavazással
- **Küldöttek:** nyílt szavazással

A szavazás érvényessége

A szavazás érvényességét a Választási Szabályzat több pontjában is tárgyalja.
(Választási Szabályzat 17./18./19./20./37./)

- A szavazás akkor érvényes, ha a jelenlévők 50%-a + 1 fő megszavazta a személyt.
- Ha nem érte el a szavazati arány az 50% + 1 főt, akkor a jelölt nem került megválasztásra, helyette új jelölt állítása lehetséges, amennyiben előzetesen más jelentkező nem volt, vagy nincs meg a kellő számú elnökségi tag, illetve küldött.
- Ha nem sikerült érvényes szavazattal választani, akkor a második szavazás alkalmával a legtöbb szavazatot kapott személy(ek) tekinthetők megválasztottnak, tekintet nélkül arra, hogy elérte-e a szükséges 50%+1 fő szavazatot. (Választási Szabályzat 20./)
- Póttagok választása esetén is akkor érvényes egy személy megválasztása, ha a szavazatok 50%-a + 1 fő szavazatát megszerezte.
- Szavazategyenlőség esetén (amennyiben két vagy több jelölnél a szavazatok aránya egyenlő, és elérte az 50% + 1 fő szavazatot, az egyenlő szavazatokat kapott személyeket újra szavazásra kell bocsátani. (Választási Szabályzat 20./)

Előkészületek

Az előkészületek a helyi, a megyei és az országos választások sikeres lebonyolításához járulnak hozzá. A megfigyelő már az előkészületi munkák során is találhat nem megfelelő eljárást, így az előkészületi munkákra is nagy hangsúlyt kell fektetni. Ha az előkészületi feladatokban talál a megfigyelő hiányt, azt sajnos utólag általában nem lehet pótolni, így az egész választó taggyűlést / küldöttgyűlést ismételten össze kell hívni.

Helyi / megyei / országos elnökség feladatai

- Jelölőbizottság felállítása a választás előtt 15-30 nappal (elnökségi ülés keretében, határozattal ellátva)
- Mandátumvizsgáló Bizottság felállítása a választás előtt 15-30 nappal (elnökségi ülés keretében, határozattal ellátva)
- Megfelelő levezető elnök keresése a választó taggyűlésre / küldöttgyűlésre / országos küldöttközgyűlésre (elnökségi ülés keretében, határozattal ellátva)
- A választó taggyűlés / küldöttgyűlés / országos küldöttközgyűlés időpontjának meghatározása oly módon, hogy a meghívó kiküldésére a választás előtt legalább 8 nappal az operatív munkatárs sort keríthessen. (elnökségi ülés keretében, határozattal ellátva)
- Az elnök feladata, hogy a választó taggyűlés/ küldöttgyűlés / országos küldöttközgyűlés meghívóját (*Lásd 7. fejezet, 5.sz. melléklet*) aláírja.

Operatív munkatársak feladatai

- A Jelölőbizottság és Mandátumvizsgáló Bizottság felállításáról szóló Helyi /Megyei Elnökségi ülés jegyzőkönyvének megküldése a Hálózati koordinátor részére (szkennelve) a választás lebonyolítása előtt.
- Az elnökség által meghatározott időpontra tárgyi és személyi feltételek biztosítása:
  - Meghívó előkészítése és az elnökkel aláírása, megfelelő helyeken történő közzététel (HASÉ, TXT, www.sinosz.hu, faliújság a szervezetben)
  - Megfelelő helyiség keresése, biztosítása szükség szerint (Választási Szabályzat 34./)
  - Kivetítéshez megfelelő technikai eszközök biztosítása (laptop, projektor)
  - Ha nincs kivetítés, akkor felíró tábla (flip-chart) biztosítása
  - Jelenléti ív előkészítése
  - Jegyzőkönyv –vezetés
  - Jelenléti tolmácsok biztosítása – elnökséggel egyeztetve
  - Nyílt szavazás eszközeinek biztosítása
    - Sorszámozott, színes szavazókártyák
  - Titkos szavazás eszközeinek biztosítása:
    - Szavazófülke
    - Szavazóláda
    - Tollak
    - Helyszíni nyomtatásra alkalmas eszközök a titkos szavazólapok helyszíni elkészítéséhez.

A választó taggyűlés/küldöttgyűlés / országos küldöttközgyűlés

A választás során követendő lépéseket a „Választási forgatókönyv” (Lásd 7.fejezet, 2.sz. melléklet) tartalmazza. Ez segíti a választás sikeres lebonyolítását mind a választó tagok, mind a levezető elnök számára támaszt, útmutatót nyújt.

A választó taggyűlés / küldöttgyűlés / országos küldöttközgyűlés akkor kezdhető el, ha az előkészítés során a megfigyelő mindent rendben talált. Ezért érdemes a megfigyelővel előre egyeztetni, az előkészületeket ismertetni.

Választási sorrend

- elnök,
- elnökségi tagok,
- megyei / országos küldöttek,
- bizottságok elnökei és tagságai, ahol azt az Alapszabály előírja (csak országos küldöttközgyűlésen).

A választási sorrend megfelelő szervezéssel módosítható, amennyiben az elnököt és az elnökségi tagokat egyszerre szavazzák meg a titkos szavazás alkalmával. (Választási Szabályzat 28./)

Hány főt kell választani

Minden szervezetben az Alapszabályban és a Választási Szabályzatban meghatározott számú tisztségviselőt illetve küldöttet kell választani. Azonban a kötelező előíráson felül 2-3 fő póttag választása is szükséges a jövőbeni zökkenőmentes működéshez.

Helyi szervezetekben

- **Elnök:** 1 fő
- **Elnökségi tagok:**
  - A tagság 20-500 fő között van: 2 fő
  - A tagság 500 fő fölött van: 4 fő
- **Megyei küldöttek** száma: megkezdett 25 főnként egy küldött, de maximum 20 fő.
  - 20-25 főig: 1 fő megyei küldött
  - 26-50 főig 2 fő megyei küldött
  - 51-75 főig 3 fő megyei küldött
  - 76-100 főig 4 fő megyei küldött
  - 101-125 főig 5 fő megyei küldött
  - 126-150 főig 6 fő megyei küldött
  - 151-175 főig 7 fő megyei küldött
  - Stb, összesen max. 20 fő

Megyei szervezetekben

A megyei szervezetekben a tagság döntheti el, hány főt választ a Megyei Elnökségbe. Erről az Alapszabály 70./ pontja rendelkezik.

A kérdésben a választó taggyűlés / küldöttgyűlés során a jelen lévő tagok / küldöttek döntenek nyílt szavazással, egyszerű többséggel, még a jelöltek ismertetése és a jelöltekre történő szavazások előtt.

- **Elnök:** 1 fő
- **Elnökségi tagok:**
  - 1000 fős tagságig 2 fő vagy 4 fő
  - 1001 főtől 4 fő vagy 6 fő
- **Országos küldöttek:**
  - 300 tagig 1 fő országos küldött
  - 301 és 600 tag között 2 fő országos küldött
  - 601 és 900 tag között 3 fő országos küldött
  - 901 és 1200 tag között 4 fő országos küldött
  - 1200 tag felett 5 fő országos küldött

Országos szinten

- **Elnök:** 1 fő
- **Alelnök :** 1 fő
- **Elnökségi tagok:** 9 fő
- **Felügyelő Bizottság elnöke:** 1 fő
- **Felügyelő Bizottság tagjai:** 2 fő
- **Országos Fegyelmi Bizottság elnöke:** 1 fő
- **Országos Fegyelmi Bizottság tagjai:** 2 fő

Póttagok

Póttagok választása azért szükséges, mert a megválasztott tisztségviselők nem mindig töltik ki a négyéves ciklusukat.

Ilyen esetben automatikusan a póttagok lépnek a lemondott / visszahívott, vagy egyéb ok miatt az elnökségből vagy a küldötti funkcióból kiesett tagok helyére.

Amennyiben egy szervezet vezetőségének nincs póttagja, vagy nincs küldött póttag, úgy az említett okok miatt működésképtelenné válhat a szervezet, nem lesz megfelelő képviselő, nem lesz kellő számú küldött. Az ilyen esetekben ismételt választásra kell összehívni a taggyűlést / megyei küldöttgyűlést / országos küldöttközgyűlést. Ismételt szervezési munkákat jelent, ismételt kiadást jelent a szervezetnek.

Jelöltállítás helyben

A választó taggyűlés / megyei közgyűlés / országos küldöttközgyűlés helyszínén újabb jelöltek állítására akkor van lehetőség, ha:

- az előzetes jelentkezők száma nem elegendő a választáshoz
- a választás során a jelölt(ek) nem éri(k) el az 50% +1 fő szavazatot, és emiatt a jelöltek száma nem elegendő a választáshoz
- póttagok választása is történik. Póttagokat azonban csak az előzetesen jelentkezettek szavazásra bocsátása után lehet állítani. (Pl.: 5 fős elnökség választása megtörtént, mert volt 5 jelentkező, majd a póttagok választásához már nincs elegendő jelentkező, ekkor a helyszínen lehet jelentkezni póttagnak, akiket ugyanolyan feltételek mellett lehet megválasztani.)

- Helyszíni jelölésnél a jelölt szóban nyilatkozik a tisztség / funkció elfogadásáról, mely a jegyzőkönyvben is rögzítésre kerül.

Utómunkálatok

A választás folyamata nem fejeződik be a szavazatok leadásával és az eredmény kihirdetésével. Az újonnan megválasztott tisztségviselőknek / küldötteknek és az operatív munkatársaknak még vannak kötelezettségeik, feladataik.

Új tisztségviselők / küldöttek feladatai

- „Adatlap” (Lásd 7. fejezet, 12.sz. melléklet) kitöltése
- Helyszíni jelölés esetén utólagosan az „Elfogadó nyilatkozat” (Lásd 7. fejezet, 11.sz. melléklet) kitöltése.

Operatív munkatárs feladatai

- „Gyors jegyzőkönyv” (Lásd 7. fejezet, 7.sz. melléklet) helyszíni aláírása a:
  - Hitelesítőkkal
  - Levezető elnökkel
  - Megfigyelővel
- A szükséges „Adatlapok” és „Nyilatkozatok” (lásd: 7. fejezet 11. és 12. sz. mellékletei) összegyűjtése a tisztségviselőktől / küldöttektől
- A Jelölőbizottság anyagainak átvétele zárt borítékban
- A titkos szavazólapok átvétele lezárt borítékban
- Az adatlapok alapján a választást követő első munkanapon köteles a Hálózati koordinátor részére az újonnan megválasztott tisztségviselők adatait tartalmazó táblázatot (Lásd 7. fejezet, 6 és 13 sz. melléklet) és minden, kötelezően csatolandó mellékletet megküldeni.
- A választás jegyzőkönyvének elkészítése és aláírása a hitelesítőkkal a választást követő 15 napon belül, majd a jegyzőkönyv megküldése a Hálózati koordinátor részére.

Érvényes választás

A választás érvényességét minden, a Választási Szabályzatban és Alapszabályban leírt feltételek teljesülése esetén lehet kimondani.

Ezt megállapítja:

- a helyszínen a megfigyelő, aki a választó taggyűlés / közgyűlés után a választó plénum előtt szóban / jelben kijelenti a választásérvényességét, vagy az eredménytelenséget,
- az Országos Elnökség, a Hálózati koordinátornak megküldött jegyzőkönyv és mellékleteinek megvizsgálása és a Hálózati koordinátor észrevételeinek megvizsgálása után elnökségi ülésen határozatban dönt a választás érvényességéről vagy eredménytelenségéről.

Amennyiben kifogás merülne fel a választás érvényességét illetően, a kifogását a választó szervezet felettes szervéhez juttathatják el írásban, a választást követően, 8 napon belül.